

## **Oponentský posudek diplomové práce Kryštofa Kratochvíla**

### **Kriminalizace indické politiky a některé její projevy**

#### **Ústav jižní a centrální Asie, 2018**

Téma, kterému se student hindštiny Kryštof Kratochvíl ve své diplomové práci věnuje, je mimořádně zajímavé, aktuální, choulostivé, ba dokonce kontroverzní. Přímou totiž odhaluje slabiny indické demokracie, na niž je druhá nejlidnatější země planety náležitě pyšná.

Práce je de facto rozdělena na tři rozsáhlejší části, které jsou dále logicky strukturovány – kriminalita v demokratickém politickém systému Indie, fenomén banditismu v Indii se dvěma případovými studii a legislativní snahy státu brojící proti kriminalizaci.

V úvodní části autor poměrně systematicky probírá a analyzuje jednotlivé projevy kriminalizace, jimiž je indická politická scéna zasažena, a v prezentovaném výčtu vskutku nechýbí nic důležitého. Snad bych jen uvítal věnovat větší pozornost, nejlépe v podobě samostatné kapitoly, otázce financování politických stran a zejména jejich předvolebních kampaní z peněz pocházejících z nelegálních či přímo kriminálních aktivit. V dobře zvolených příkladech korupčních skandálů z moderní doby (kap. 2.1.2) postrádám tzv. „cash-for-votes“ kauzu, která v r. 2008 otřásla indickým parlamentem, dále také mnoho let se táhnoucí případ bihárského Lálua Prasáda Jádava („Fodder Scam“), během něž došlo ke zpronevěře snad až půl miliardy dolarů, a především „2G Spectrum Case“, na němž se podíleli vrcholní představitelé tehdejší vlády UPA a jenž co do výše finančních částek, které zde byly ve hře, představuje jeden z největších korupčních skandálů v globálních rozměrech. Výběr autora je však přesto reprezentativní a názorně dokládá, jakým způsobem korupce v indické politice i společnosti funguje.

Druhá část, zabývající se fenoménem banditismu, dosti přesvědčivě prokazuje existenci paralely mezi kriminalizací indické politiky a postavami banditů-hrdinů, jež se těší obdivu, či dokonce popularitě většinové společnosti. Tato teze, zmíněná na s. 42 a dále v kapitole rozvedená, se mi zdá být hlavním přínosem celé práce a zasloužila by si systematickou badatelskou pozornost, ideálně v pokračujícím doktorském studiu, pokud by k němu autor cítil chuť. Vhodně vybrané dva příklady banditů z moderní doby, na nichž je teze dokládána, se navzájem skvěle doplňují. Autor zde jasně poukazuje na některé jejich shody, ale ještě podstatnější rozdíly, ať už v příčinách, jež je ke kriminální činnosti vedly, v jejich odlišných

aktivitách i osudech, působení na společnost či přímému (Phúlan Déví) i nepřímému (Vírappan) vlivu na indickou politiku.

Je velmi dobré, že ve třetí části autor svou pozornost zaměřil i opačným směrem, a představuje mnohá institucionální i legislativní opatření, jejichž prostřednictvím se indický stát pokouší s kriminalizací vlastní politické reprezentace bojovat. Bez tohoto pohledu by totiž zkoumaná problematika nebyla kompletní.

Autorovi se podařilo shromáždit dosti rozsáhlou relevantní literaturu pro každou ze tří částí, které jsou svým zaměřením dosti odlišné, a suverénně s touto literaturou dokáže také pracovat. Přesto je z jeho prezentace zjevné, že formulované postřehy i závěry jsou povětšinou jeho vlastní, utvořené díky pozornému kritickému čtení. Tato skutečnost představuje podle mého názoru jeden z hlavních kladů předkládaného textu.

Z formálního pohledu by se v práci jistě daly najít některé nedodělky, přesto jich ale není zdaleka tolik, aby narušily výsledný vynikající dojem. Osobně se mi např. příliš nelíbí používání slova „kriminálník“, v odborném textu by snad byl vhodnější termín „osoba s kriminální minulostí“ či jiný méně expresivní výraz. Podobnou drobnou formální výtka může být označení hlavního ministra svazového státu za premiéra (s. 27 i dále). V celku se však jedná o pouhé drobnosti.

Co je naopak nepopiratelnou formální, ale zčásti i obsahovou kvalitou diplomové práce, je její stylistická podoba. Autor se dokáže samostatně vyjadřovat, jeho jazyk je bohatý a text vždy zůstává čtivý, přestože je prakticky ve všech kapitolách předkládáno množství informací. Tato skutečnost mě velmi potěšila, protože číst podobnou práci je opravdu radost. Autorovi bych doporučoval, aby vhodně vybranou kapitolu přepracoval do podoby odborného či populárně naučného článku a pokusil se ho publikovat v některém periodiku. Byla by škoda, aby tak pěkný text zmizel ze světa s koncem obhajoby.

Diplomová práce Kryštofa Kratochvíla splňuje všechny požadavky kladené na závěrečné magisterské práce, vřele ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení „výborně“.

